

ЯЧМІНЬ ОЗИМИЙ

Дев'ятий вал – оригінатор Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннезнавства та сортовивчення. Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2015 р. Різновидність – pallidum. Шестирядний сорт-дворучка. Зерновий. Рекомендований для всіх зон вирощування. Висота рослин – 115–125 см, добре кушиться, стійкий до вилягання, зимостійкий і морозостійкий. Маса 1000 насінин – 46,0–48,0 г. Потенціал урожайності – 9,5–10,5 т/га. Норма висіву – 3,8–4,0 млн схож. нас./га. Агротехніка вирощування – загальноприйнята для зони.

ЖИТО ОЗИМЕ

Інтенсивне-99 – оригінатор ННЦ «Інститут землеробства НААН». Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2003 р., рекомендований до поширення в зоні Лісостепу, Полісся. Сорт низькорослий, ранньостиглий, посухостійкий, високозимостійкий, стійкий до проростання зерна в колосі, вилягання. Потенційна врожайність зерна 8,5 т/га. Стійкість до ураження основними хворобами – висока. Вміст білка 12,6 %, число падіння 190 с., об'ємний вихід хліба з 100 г борошна 375 мл. Хлібопекарська оцінка 4,0 бала. Маса 1000 зерен – 49–50 г.

Агротехніка вирощування – загальноприйнята для напівкарликових сортів інтенсивного типу із дворазовим підживленням азотними добривами (45 кг/га).

ПШЕНИЦЯ М'ЯКА ОЗИМА

Кесарія Поліська – оригінатор ННЦ «Інститут землеробства НААН». Рекомендований для зон Полісся, Лісостепу. Сорт інтенсивного типу, безостий. У Державному реєстрі сортів рослин України з 2017 р. Середньорослий (85–95 см). Стійкий до снігової плісняви, вилягання (8–9 балів), осипання, має середню стійкість до основних хвороб. У зерні вміст протеїну в межах 13,4–13,8 %, клейковини – 28,3 %. Об'єм хліба зі 100 г борошна – 600–680 мл. Урожайність – 7,5–9,5 т/га. Норма висіву насіння – 5,0 млн сх. нас./га. Строки сівби для зони Західного Лісостепу – оптимальні (20.09–25.09).

Краєвид – оригінатор ННЦ «Інститут землеробства НААН». Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2014 р. поєднує у собі характеристики високоінтенсивного та універсального типів, потенціал продуктивності понад 10 т/га, висота рослин 80–90 см.

Рекомендовано для звичайних і поліпшених умов вирощування (інтенсивні технології, кращі попередники). Сорт середньостиглий, дозріває за 288–295 діб. Зимостійкість вища від середньої. Зерно сорту Краєвид містить до 14 %

білка, 32 % сирої клейковини. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна – 320 о. а., об'єм хліба – 620 мм.

Рекомендовано для вирощування у зоні Полісся та Лісостепу України. Норма висіву – 5 млн сх. нас./га. Строки сівби – 25.09–1.10. Негативно реагує на ранні строки сівби. Для одержання якісного зерна бажане третє підживлення азотними добривами в нормі 10–15 кг/га діючої речовини в фазі молочної стиглості. Добре реагує на внесення мінеральних добрив, витримує високі норми мінерального живлення, формує на них високі врожаї. Вимагає захисту рослин від шкідників (особливо в осінній період) і хвороб. Продуктивність сорту – 10,8 т/га зерна. Зерно не буває вище 2-го класу.

Бенефіс – оригінатор ННЦ «Інститут землеробства НААН». Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2008 р., рекомендований до поширення в зоні Лісостепу. Висота рослин 99 см. Середньостиглий – 282 доби. Зерновий. Урожайність 6,4–8,7 т/га. Маса 1000 насінин – 42,5 г, вміст білка – 14,3 %, клейковини – 29 %.

Норма висіву насіння 4,0–5,5 млн сх. нас./га.

Валенсія – оригінатор Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла. Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2017 р. Різновидність еритроспермум (остистий). Високопродуктивний, ранньостиглий, цінний. Зимостійкість висока. Стійкість до вилягання висока. Посухостійкість висока. Стійкий до обсіпання та проростання зерна в колосі. Стійкий проти борошнистої роси, корневих гнилей, бурої іржі, септоріозу листя та фузаріозу колосу, середньостійкий проти твердої сажки. Стійкий проти заселення внутрішньостебловими шкідниками. Урожайність зерна – 8,8–9,6 т/га.

Натура зерна 814 г/л. Вміст сирого протеїну 13,2–14,1 %, сирої клейковини – 24,8–28,6 %, сила борошна 280–320 о. а., об'єм хліба до 1100 см³. Сорт за умов ґрунтової та повітряної посухи здатний формувати високий урожай. На всій довжині колоса формує однакову крупність зерна. Хлібопекарські властивості зерна відмінні.

Грація миронівська – оригінатор Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла. Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2018 р. Різновидність – еритроспермум (остистий). Високопродуктивний – 6,5–9,1 т/га. Середньостиглий. Висока зимостійкість, посухостійкість. Стійкий до вилягання, обсіпання й проростання зерна в колосі. Висока стійкість проти бурої іржі, септоріозу листя та фузаріозу колосу, борошнистої роси, корневих гнилей, середньостійкий проти твердої сажки.

Цінна пшениця. Натура зерна 821 г/л. Вміст сирого протеїну 14,0–15,3 %, сирої клейковини – 26,2–28,5 %, сила борошна 284–368 о. а., об'єм хліба до

720 см³. Стабільно забезпечує високу масу 1000 зерен та вихід кондиційного насіння. За умов інтенсивної технології здатний формувати потужну кореневу систему та потовщені стебла.

Ліга одеська – оригінатор Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннезнавства та сортовивчення. Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2017 р. Рекомендований для вирощування в зонах Лісостепу, Полісся, Степу. Група стиглості – ранньостиглий, різновид еритроспермум (остистий). Сорт має високий генетичний потенціал урожайності: Степ – 5,7 т/га, Лісостеп – 6,9 т/га, Полісся – 5,9 т/га. За якістю зерна – сильна пшениця, сила борошна 366–388 о. а. Сорт стійкий до осипання та проростання зерна в колосі при перестой «на корені». Відрізняється високою продуктивною кущистістю (726–848 шт./м²) та середнім рівнем продуктивності колоса (1,2–1,6 г).

Сорт універсального типу, придатний для всіх типів ґрунтів, агрофонів і попередників. Характеризується стабільністю щодо термінів сівби. В умовах низького агрофону або відхилень у технології утримує більш високий поріг врожайності, ніж інші сорти.

Ліра одеська – оригінатор Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннезнавства та сортовивчення. Внесений до Державного реєстру сортів рослин України з 2013 р. Рекомендований для вирощування в зонах Лісостепу, Полісся, Степу. Напрямок використання – зерновий, якість – сильний. Вегетаційний період – 282–285 діб. Сорт остистий, середньоранній. Висота рослин – 86–92 см. Маса 1000 зерен – 36,2–44,4 г. Вміст білка – 14,2–14,4 %, сирої клейковини – 29,5–33,1 %, сила борошна – 390–418 о. а. Потенціал продуктивності – 6,5 т/га.

Пшениця інтенсивного типу універсального використання на різних агрофонах. Стійкий до вилягання, морозо-, зимостійкість підвищена, посухо-, жаростійкість висока. Показники стійкості до хвороб (у балах): бурої іржі – 3, стеблової іржі – 5, борошнистої роси – 5. Стійкість до ураження борошнистою росою та бурою листковою іржею – середня, до вилягання рослин і осипання зерна – висока. Один з найменш вимогливих сортів до умов вирощування, рекомендовано для гірших попередників, а також при відхиленнях у строках сівби як у сторону ранніх, так і пізніх. Має високу позитивну реакцію на підвищення мінерального азотного живлення. Високий генетичний потенціал продуктивності поєднується з підвищеною пластичністю і стійкістю до біотичних і абіотичних стресових факторів.